

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Klimaat

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk

DGKE-K / 19047660

Datum 21 februari 2019
Betreft Reactie op het rapport 'De kosten van het Energieakkoord'

Geachte Voorzitter,

Tijdens de regeling van werkzaamheden op 13 februari jl. heeft uw Kamer verzocht om een reactie op het rapport 'De kosten van het Energieakkoord'. Hierbij voldoe ik aan dit verzoek.

In het AO Klimaat en Energie van 13 februari jl. heb ik al aangegeven dat ik niet erg onder de indruk ben van de methodologie van het rapport. Het rapport heeft een optelling gemaakt van alle investeringen, kosten en uitgaven die, volgens de auteurs, in een periode van 35 jaar (2003 – 2038) zijn en worden gedaan ten behoeve van het vergroten van duurzame energieproductie, energiebesparing en CO₂-reductie. Deze aanpak geeft geen betekenisvol beeld van de werkelijke netto kosten voor de samenleving. Zo zijn de diverse typen bedragen ten onrechte bij elkaar opgeteld. Daarnaast kijkt het rapport niet naar de opbrengsten en besparingen die met deze uitgaven, kosten en investeringen samenhangen. Deze uitgaven leveren namelijk ook financiële opbrengsten op, bijvoorbeeld door de verkoop van hernieuwbare energie of een lagere energierekening als gevolg van investeringen in energiebesparende maatregelen. Bovendien zorgen de uitgaven voor opbrengsten die niet gemakkelijk in euro's zijn uit te drukken, zoals extra werkgelegenheid, nieuwe verdienmodellen en betere luchtkwaliteit. En dit alles natuurlijk naast het feit dat de uitgaven bedoeld zijn om een bijdrage te leveren aan CO₂-reductie en daarmee het tegengaan van klimaatverandering.

Naast een onvolledige weergave van de (financiële) betekenis van het Energieakkoord voor de Nederlandse samenleving, suggereert het rapport dat uw Kamer door opeenvolgende regeringen zou zijn misleid over de kosten van het Energieakkoord. Ik bestrijd dat. Het parlement is steeds geïnformeerd over de uitgaven van de overheid aan de energietransitie en het Energieakkoord. Zo wordt uw Kamer jaarlijks geïnformeerd over de gerealiseerde en verwachte meerjarige uitgaven in de SDE+, zoals meest recent in mijn brief van 3 maart 2018 (Kamerstuk 31 239, nr. 283). Daarnaast is op basis van de motie Leegte (Kamerstuk 30 196, nr. 278) vanaf 2016 in de begroting van het ministerie van EZ(K) een totaaloverzicht opgenomen van alle maatregelen van alle ministeries ten behoeve van het Energieakkoord. Bovendien geven de verschillende edities van de Nationale Energieverkenning van het PBL, die op verzoek van het vorige

kabinet in het leven is geroepen, inzicht in onder andere de economische impact van de energietransitie, inclusief de werkgelegenheidseffecten, en de gevolgen voor de energierekening van huishoudens.

Dat de transitie naar een CO₂-arme samenleving gepaard gaat met kosten is voor iedereen duidelijk. Daar heeft mijn ambtsvoorganger nooit geheimzinnig over gedaan en dat doe ik ook niet. Die kosten moeten we zo laag mogelijk zien te houden. Dat was het uitgangspunt bij het Energieakkoord en dat is het ook bij de uitwerking van het Klimaatakkoord. De beste indicator van de kosten die we als samenleving maken zijn de zogenoemde 'nationale kosten'. Dit zijn de meerkosten voor de samenleving als geheel, als we de financiële kosten en opbrengsten met elkaar verrekenen. Over de nationale kosten van het ontwerp-Klimaatakkoord zal de doorrekening duidelijkheid geven. Daar zal het kabinet scherp op letten, in combinatie met het uitgangspunt dat de transitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar moet zijn.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat